

Sygn. akt IV P-upr 79/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 stycznia 2021 r.

Sąd Rejonowy w Krośnie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Mariusz Szwałd
Protokolant:	Dorota Korzec

po rozpoznaniu w dniu 12 stycznia 2021 r. w Krośnie

na rozprawie

sprawy z powództwa **D. W.**

przeciwko (...) **w W.**

o zapłatę

I zasądza od pozwanego (...) w W. na rzecz powoda D. W. kwoty:

- 1). 1002 zł 80 gr (słownie: tysiąc dwa złote 80/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 7 maja 2020r. do dnia zapłaty – tytułem zwrotu kosztów użytkowania pojazdu niebędącego własnością pracodawcy w celu odbywania podróży służbowych w maju 2017r.
- 2). 1052 zł 94 gr (słownie: tysiąc pięćdziesiąt dwa złote 94/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 7 maja 2020r. do dnia zapłaty – tytułem zwrotu kosztów użytkowania pojazdu niebędącego własnością pracodawcy w celu odbywania podróży służbowych w czerwcu 2017r.
- 3). 1052 zł 94 gr (słownie: tysiąc pięćdziesiąt dwa złote 94/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 7 maja 2020r. do dnia zapłaty – tytułem zwrotu kosztów użytkowania pojazdu niebędącego własnością pracodawcy w celu odbywania podróży służbowych w lipcu 2017r.
- 4). 300 zł (słownie: trzysta złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 7 maja 2020r. do dnia zapłaty – tytułem diet za odbywane podróże służbowe w maju 2017r.
- 5). 315 zł (słownie: trzysta piętnaście złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 7 maja 2020r. do dnia zapłaty – tytułem diet za odbywane podróże służbowe w czerwcu 2017r.
- 6). 315 zł (słownie: trzysta piętnaście złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 7 maja 2020r. do dnia zapłaty – tytułem diet za odbywane podróże służbowe w lipcu 2017r.

II w pozostałym zakresie powództwo oddala

III nakazuje Skarbowi Państwa – Kasa Sądu Rejonowego w Krośnie ściągnąć od pozwanego (...) w W. kwotę 400 zł (słownie: czterysta złotych) – tytułem opłaty od pozwu, której powód nie miał obowiązku uiścić.

sędzia Mariusz Szwałd

Sygn. akt IV P – upr 79/20

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 12 stycznia 2021 roku

Powód D. W. w pozwie przeciwko pozwanemu (...) w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego kwoty :

- 1 002,80 zł tytułem zwrotu kosztów użytkowania pojazdu niebędącego własnością pracodawcy, w celu odbywania podróży służbowych do S. w maju 2017 r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 czerwca 2017 r.,
- 1 052,94 zł tytułem zwrotu kosztów użytkowania pojazdu niebędącego własnością pracodawcy, w celu odbywania podróży służbowych do S. w czerwcu 2017 r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 lipca 2017 r.
- 1 052,94 zł tytułem zwrotu kosztów użytkowania pojazdu niebędącego własnością pracodawcy, w celu odbywania podróży służbowych do S. w lipcu 2017 r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 sierpnia 2017 r.
- 300 zł tytułem diet za odbywane podróże służbowe do S. w maju 2017r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 czerwca 2017 r.,
- 315 zł tytułem diet za odbywane podróże służbowe do S. w czerwcu 2017r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 lipca 2017 r.,
- 315 zł tytułem diet za odbywane podróże służbowe do S. w lipcu 2017r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 sierpnia 2017 r.,

oraz o nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności do kwoty 4403,76 zł brutto,

albowiem w 2017 r. pozwany powierzył powodowi czasowo od 1 maja do 31 lipca pracę w S. Biurze (...). Pozwany nie zwracał powodowi kosztów dojazdu do pracy, świadczonej poza stałym miejscem jej świadczenia, związanych z użytkowaniem własnego samochodu oraz nie wypłacał diet za odbywanie podróży służbowych.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości, albowiem podróż służbowa ma charakter incydentalny, a czynności wykonywane nie powinny należeć do zwykłych czynności pracowniczych. Powierzenie powodowi pracy na mocy art. 42 § 4 k.p. nie było podróżą służbową i w tym zakresie nie przysługiwały mu diety.

Pozwany wniósł o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Bezspornym jest, że ewentualnie należne powodowi kwoty z tytułu zwrotu kosztów użytkowania pojazdu niebędącego własnością pracodawcy, w celu odbywania podróży służbowych do S. to : 1 002,80 zł za maj 2017 r. oraz kwoty po 1 052,94 zł za czerwiec i za lipiec 2017 r., a z tytułu diet za odbywane podróże służbowe do S. w maju 2017r. 300 zł, a w czerwcu i lipcu kwoty po 315 zł.

Sąd rozpoznał sprawę w postępowaniu uproszczonym

Sąd ustalił i zważył, co następuje :

Na podstawie umowy o pracę z dnia 17 września 2007 r. powód D. W. został zatrudniony w (...) – (...) Oddział (...) w R. do 19 stycznia 2008r. na czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy A. S. na stanowisku specjalisty w (...) Biurze Powiatowym (...) w pełnym wymiarze czasu pracy.

Na podstawie umowy o pracę z dnia 29 października 2007 r. powód został zatrudniony w (...) – (...) Oddział (...) w R. na czas nieokreślony na stanowisku specjalisty w (...) Biurze Powiatowym (...) w pełnym wymiarze czasu pracy.

W piśmie z dnia 20 kwietnia 2017 r. skierowanym do powoda pozwany zawarł oświadczenie, iż na podstawie art. 42 § 4 k.p., w związku z uzasadnionymi potrzebami pracodawcy, powierza mu czasowo od dnia 1 maja 2017 r. do 31 lipca 2017r. pracę odpowiadającą jego kwalifikacjom z zachowaniem dotychczasowego wynagrodzenia w (...) Biurze Powiatowym (...).

Dowód : akta osobowe powoda

Powód rozpoczął pracę w S. od 1 maja 2017r., wykonując czynności określone w zakresie obowiązków i w miejscu pracy, które mu wskazano. W S. nie poszerzono jego zakresu obowiązków.

W S. powód jako starszy specjalista zajmował się kontrolą kompletności wniosków w systemie informatycznym, tj. digitalizacją wniosków, które składali (...)w celu uzyskania dopłat bezpośrednich. Był to pilotażowy program w skali kraju. W województwie zostały wyznaczone do jego prowadzenia S. i S.. W S. mogliby wykonać te prace pracownicy biura powiatowego, ale wiązałyby się to z dodatkowymi kosztami w związku z pracą w godzinach nadliczbowych. Okres od 15 maja do września jest okresem największego spiętrzenia prac przy wnioskach (...)o dopłaty.

Powód jeździł do S. ze swojego miejsca zamieszkania swoim samochodem prywatnym. U pozwanego osoby oddelegowane do pracy w innych miejscowościach, w takim trybie jak powód, nie miały zwracanych kosztów podróży służbowej. Powodowi nie zostały rozliczone koszty podróży służbowych w formie nagrody czy premii.

Powód zwracał się do Inspekcji Pracy o pomoc. Było kilka kontroli PIP w oddziale w J. związku ze skargami powoda.

W wystąpieniu z dnia 11 grudnia 2017 r. skierowanym do oddziału regionalnego w R. PIP wskazała, na konieczność rekompensaty kosztów poniesionych przez powoda w zw. ze zmianą miejsca pracy w ramach 42 § 4 k.p.

Dowód : zeznania świadka : W. Z. (00:1000;00:11:, 00:24:45-00:25:30), zeznania powoda (00:28:15-00:29:10, 00:47:10-00:47:25), zeznania A. K. (00:51:01-00:55:30, 00:59:37-01:01:10, 01:02:10-01:03:00) , protokół kontroli k.79, korespondencja powoda z PIP k.82,

Sąd dał wiarę zeznaniom stron oraz świadka, bowiem są spójne, jednolite i wzajemnie się uzupełniają.

Sąd dał wiarę dowodom z dokumentów, których wiarygodność nie budzi wątpliwości, a strony im nie zaprzeczyły.

Zgodnie z art. 42 § 4 k.p. wypowiedzenie dotychczasowych warunków pracy lub płacy nie jest wymagane w razie powierzenia pracownikowi, w przypadkach uzasadnionych potrzebami pracodawcy, innej pracy niż określona w umowie o pracę na okres nieprzekraczający 3 miesięcy w roku kalendarzowym, jeżeli nie powoduje to obniżenia wynagrodzenia i odpowiada kwalifikacjom pracownika.

W sprawie nie ma sporu co do faktów, jest tylko spór co do interpretacji art. 42 § 4 k.p.

Artykuł 42 § 4 k.p. wprowadza możliwość wydania przez pracodawcę tzw. polecenia zmieniającego. Chodzi o czasową modyfikację warunków świadczenia pracy, która mieści się w zakresie kompetencji kierowniczych pracodawcy. Inaczej mówiąc, art. 42 § 4 k.p. zezwala pracodawcy na krótkotrwale skierowanie pracownika do świadczenia innej pracy niż określona w umowie o pracę. Przepis wyraźnie stanowi, że polecenie zmieniające dotyczy powierzenia "innej pracy niż określona w umowie". Należy uznać, że chodzi o świadczenie pracy innego rodzaju niż przewidziana w umowie o pracę (tak SIP Legalis pod redakcją A. Sobczyka.)

Oddelegowanie powoda do pracy w S. na okres trzech miesięcy pozwany oparł na art. 42 § 4 k.p. Powód dochodząc swych roszczeń interpretował ten przepis wskazując, że ma on zastosowanie jedynie w przypadku powierzenia pracy innego rodzaju. Według pozwanego przepis ten mówi o innej pracy w kontekście warunków pracy, w tym miejsca jej świadczenia.

Sąd zauważa, że w aktach sprawy zalegają dokumenty z przeprowadzonych przez PIP kontroli u pozwanego. PIP jednoznacznie opowiedziała się o interpretacji wskazanej przez powoda, to znaczy że powierzenie pracy, o którym mowa w art. 42 § 4 k.p. dotyczy pracy innego rodzaju, a nie dotychczasowej pracy na podobnym stanowisku, a jedynie w innej miejscowości.

Stanowisko powoda przywoływane jest także przez piśmiennictwo. Pogląd taki podziela M.R., który wskazując na art. 42 § 4 k.p., twierdził, że dotyczy on możliwości czasowego powierzenia innej pracy niż wynikająca z umowy o pracę, a nie tej samej pracy, lecz winnym miejscu (tak (...) M. R. – Podróże służbowe pracowników).

Niezależnie od tego sąd zauważa, że nie może być mowy w art. 42 § 4 k.p. o powierzeniu pracy w innym miejscu, niż wynika to z umowy o pracę, bowiem taka interpretacja powodowałaby obejście przepisu art. 77⁵ § 1 k.p.

Artykuł 77⁵ § 1 k.p. stanowi, że pracownikowi wykonującemu na polecenie pracodawcy zadanie służbowe poza miejscowością, w której znajduje się siedziba pracodawcy, lub poza stałym miejscem pracy przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową.

Zgodnie z tym przepisem na definicję podróży służbowej składają się trzy elementy: polecenie pracodawcy, zadanie i wyjazd poza miejscowość, w której znajduje się siedziba pracodawcy lub poza stałe miejsce pracy. Wszystkie elementy definicji muszą przy tym zaistnieć łącznie. Potrzeba uregulowania podróży służbowej wynika z kwestii kosztów ponoszonych przez pracownika. W przypadku dojazdu do umówionego miejsca pracy koszty z nim związane strony powinny uwzględnić przy ustalaniu wynagrodzenia za pracę. Innymi słowy pracownik, podpisując umowę, godzi się na wykonywanie pracy w określonym miejscu i powinien liczyć się z wszystkimi konsekwencjami wyrażonej zgody. W przypadku polecenia udania się w podróż służbową po stronie pracownika powstają natomiast nieskalkulowane dodatkowe koszty.

Gdyby przyjąć, że art. 42 § 4 k.p. może dotyczyć przeniesienia pracownika do innej miejscowości, to pracodawca byłby zwolniony z wypłaty takiemu pracownikowi dodatkowych kosztów nieprzewidzianych przez pracownika w momencie zawierania umowy o pracę, nawet gdyby ten wykonywał te czynności choćby przez jeden dzień.

A to z tego względu, że z analizy obydwu przepisów wynika, że pojęcie zadania służbowego zawarte w art. 77⁵ § 1 k.p. jest pojęciem szerszym niż pojęcie pracy zawarte w art. 42 § 4 k.p. Zadanie służbowe zawiera w sobie pracę, a także inne obowiązki służbowe. Gdyby nie art. 77⁵ § 1 k.p. byłyby istotne wątpliwości, bowiem z art. 42 § 4 k.p. nie wynika literalnie, że chodzi o powierzenie innej pracy tylko z uwagi na jej rodzaj. Jednak dopiero, gdy porównamy te dwa artykuły stwierdzimy, że niemożliwa jest interpretacja przyjęta przez pozwanego, bowiem powodowałaby ona możliwość obejścia przez pracodawcę art. 77⁵ § 1 k.p. w zakresie zwrotu pracownikowi dodatkowych kosztów, które ponosi w związku ze świadczeniem pracy poza miejscem określonym w umowie o pracę, a które nie było przewidziane przez niego w momencie zawierania umowy o pracę

Zatem biorąc pod uwagę zebrany w sprawie materiał dowodowy, należy dojść do wniosku, że powód w okresie od maja do lipca 2017r. wykonywał podróże służbowe.

Wykonywał on bowiem na polecenie pracodawcy zadanie służbowe poza stałym miejscem pracy.

Pozwany *expressis verbis* (ustnie, na piśmie) nie wyraził zgody na używanie prywatnego samochodu w celach służbowych przez powoda, a to dlatego, że uważał, że powód nie wykonuje podróży służbowych. Jednakże należy

przyjąć, że powód uzyskał zgodę na używanie prywatnego samochodu w celach służbowych w sposób dorozumiany, bowiem pracodawca wiedział, że powód własnym samochodem dojeżdża do S..

Powód swoje roszczenia wyliczył w oparciu o § 2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz.U. Nr 27, poz. 271 z późn. zm.), który stanowi, że koszty używania pojazdów do celów służbowych pokrywa pracodawca według stawek za 1 kilometr przebiegu pojazdu, które nie mogą być wyższe niż:

1) dla samochodu osobowego:

a) o pojemności skokowej silnika do 900 cm³ - 0,5214 zł,

b) o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm³ - 0,8358 zł,

2) dla motocykla - 0,2302 zł,

3) dla motoroweru - 0,1382 zł.

Zgodnie z § 7 ust. 1 Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U. z 2013 r. poz. 167) dieta w czasie podróży krajowej jest przeznaczona na pokrycie zwiększonych kosztów wyżywienia i wynosi 30 zł za dobę podróży.

Zgodnie z ust. 2 pkt 1 lit. b tego paragrafu należność z tytułu diet oblicza się za czas od rozpoczęcia podróży krajowej (wyjazdu) do powrotu (przyjazdu) po wykonaniu zadania służbowego w następujący sposób jeżeli podróż trwa nie dłużej niż dobę i wynosi od 8 do 12 godzin - przysługuje 50% diety.

Wyliczone przez powoda kwoty w oparciu o powyższe przepisy są w przedmiotowej sprawie bezsporne. Bezspornym jest także to, że u pozwanego w przedmiotowym okresie obowiązywały przepisy cyt. rozporządzenia z 29 stycznia 2013 r. (art. 77⁵ § 5 k.p.)

Mając powyższe na uwadze sąd zasądził na rzecz powoda kwoty jak w pkt I wyroku.

W zakresie żądania odsetek za opóźnienie sąd powództwo częściowo oddalił. Dopiero dnia 6 maja 2020 r., tj. w dniu doręczenia pracodawcy odpisu pozwu, pracodawca dowiedział się o roszczeniu powoda z dokładnym wyliczeniem kwot. Dlatego od dnia następnego sąd zasądził odsetki ustawowe za opóźnienie.

Sąd przyjął, że doręczenie odpisu pozwu oddziałowi pozwanego w R. czyni zadość wezwaniu do zapłaty, bowiem w ramach tego oddziału pełni swoje funkcje osoby reprezentujące pracodawcę wobec powoda.

Sąd nie nadał wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności co do kwoty jednomiesięcznego wynagrodzenia zgodnie z żądaniem powoda, albowiem celem art. 477² § 1 k.p.c. jest zabezpieczenia roszczenia pracownika w sytuacji utraty przez niego pracy lub wynagrodzenia za pracę. Nie można tego przepisu interpretować rozszerzająco. Ścisła interpretacja oznacza natomiast to, że jeżeli jest mowa o wynagrodzeniu, to ustawodawca miał na myśli wynagrodzenie za pracę, a nie inne należności. Wynagrodzenie za pracę jest podstawowym źródłem utrzymania dla pracownika. W związku z tym rygor ten nie jest możliwy w przypadku roszczenia o diety, czy należności z tytułu używania pojazdu prywatnego do celów służbowych. Szeroka interpretacja burzyłaby istotę przepisu, którego celem jest zabezpieczenie interesów pracownika w zakresie niezbędnym do realizacji celów umowy o pracę. Sąd zauważa także, że powód domagał się kwoty 4038 zł, a rygoru natychmiastowej wykonalności domagał się do kwoty 4 400 zł.

Zgodnie z art. 96 ust. 1 pkt. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 r. /Dz. U. z 2020, poz. 755 z późn. zm./ nie mają obowiązku uiszczenia kosztów sądowych pracownik wnoszący powództwo lub strona

wnosząca odwołanie do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem art. 35 i 36. Natomiast z godnie z art. 113 ust. 1 w/w ustawy kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Zgodnie z tym Sąd nakazał Skarbowi Państwa – Kasa Sądu Rejonowego w Krośnie ściągnąć od pozwanego kwotę 400 zł tytułem opłaty od pozwu, której powód nie miał obowiązku uiścić.

Sędzia Mariusz Szwał